

KvægInfo – December 2023

Indhold

- Aktuelt miljø
 - Miljø- og klimateknologi 2023
 - Kend din biogasaftale
- Aktuelt kvæg
 - Guldkorn fra Kalvens Dag 2023
 - Grovfoder analyser 2023 - til info
 - HUSK - Arla Bæredygtighedstillæg
 - Foderpriser - december 2023
 - Julehilsen fra SAGRO Kvæg
 - Glædelig jul fra alle os til alle jer
- Kontakt
 - Kvægrådgivere hos SAGRO

AKTUELT MILJØ

Miljø- og klimateknologi 2023

Af SAGRO Økonomi og Strategi Maria Eugster Klug

Tilskud til at reducere ammoniakudledning fra kvægstalde og gylletanke

Skal du f.eks. investere i overvågning, fasefodring, foderrobot eller gummigulv inden udgangen af januar 2025? Så kan du måske få tilskud hertil, da puljen er historisk høj med 70 mio. kr.

Der er ligeledes en pulje på 145 mio. kr. til teltoverdækninger på gylletanke, hvor alle typer landbrug kan søge og mindsteinvestering efter standardomkostninger er nedsat til 100.000 kr.

Der er også en pulje på 180 mio. kr. til at reducere pesticidforbruget i planteavl samt særskilt pulje til kartoffelavl på 25 mio. kr.

Ansøgningsperioden: 16. november 2023 til 31. januar 2024

Tilskud: 40 % (af standardomkostning fastsat af Landbrugsstyrelsen)

Projektperiode: 1 år fra indsendelse af ansøgning. Tilsagn kan ikke forlænges eller ændres.

Kriterier: Projektet må ikke påbegyndes før ansøgning er indsendt. Udstyr der søges til skal være nyt og må ikke leases eller købes med ejendomsforbehold. I indsatsområde 3 er mindsteinvestering, for at kunne søge, på 300.000 kr. i standardomkostning. CVR-nummeret skal ved ansøgning og i projektperioden have mindst 830 arbejdstimer årligt.

Teknologier der kan søges under indsatsområde 3 "Reducere ammoniakudledning fra kvægstalde":

- 3.1 Fasefodring efter mælkemængde - malkekvæg
- 3.2 Fasefodring efter mælkens sammensætning - malkekvæg
- 3.3 Fasefodring m. kraftfoder til krybber - malkekvæg
- 3.4 Fasefodring m. kraftfoder til malkerobotter - malkekvæg
- 3.5 Fasefodring m. kraftfoder til foderautomater - malkekvæg
- 3.6 Overvågningsremme til malkekvæg
- 3.7 Vombolus til overvågning af malkekvæg
- 3.8 Hængebanevogn
- 3.9 Hængebanevogn/foderbånd og stationær foderblander
- 3.10 Foderrobot
- 3.11 Gylleforsuring - malkekvæg og slagtekalve
- 3.12 Etablering af gummigulv
- 3.13 Øretranspondere til overvågning af malkekvæg
- 3.14 Luftrensning i kombination med separationsstrimler i gulvspalter og gødningsrobot

Se teknologilisten med specifikationer med på dette [Link](#)

For oplysninger og hjælp til ansøgning kontakt: Maria Eugster Klug tlf. 7660 2372 mek@sagro.dk eller Uffe Ølgaard Bloch tlf. 7660 2393 uob@sagro.dk eller Sabrina Svendsen tlf. 9629 6635 sas@sagro.dk

Kend din biogasaftale

Af SAGRO Kvæg Marianne Seekjær

Hvad bør du som landmand have med i en aftale om levering til biogas?

Når landmænd leverer gylle og gødning til biogas, er mange af leverandøraftalerne udarbejdet af biogasselskabet. Derfor skal du være opmærksom på at få en række punkter med i aftalen, som er til din og bedriftens fordel.

Rundt om i landet skyder der biogasanlæg op med en hastighed, som ikke tidligere er set, og der bliver dermed flere og flere anlæg, som gerne vil have aftaler med landmænd om levering af husdyrgødning.

Der er mange forskellige ejere af biogasanlæggene, og de leverandøraftaler, som landmændene præsenteres for, er også meget forskellige. Nogle er kortfattede, hvor man kun forholder sig til det allermest elementære, mens andre er meget omfangsrige.

Fælles for aftalerne er dog, at det er biogasanlægget, der har forfattet dem, og man vil derfor ofte opleve, at aftalebestemmelserne er udarbejdet på en måde, som mest er til fordel for biogasselskabet.

Vigtige punkter at få med i aftalen:

Der findes ikke en skabelon for en "perfekt aftale", da forholdene typisk er forskellige fra anlæg til anlæg, og fra leverandør til leverandør. Men nogle af de emner, der ofte vil være vigtige at få med i aftalen er:

1. Hvem er parterne – er aftalen direkte med biogasanlægget, eller går det gennem en leverandørforening?
2. Er der pligt til at være medlem af en leverandørforening for at kunne levere?
3. Hvad binder man sig til at levere og aftage? Er det hele bedriftens producerede husdyrgødning, eller er det kun det, der produceres på bestemte ejendomme?
4. Hvor lang tid er jeg bundet af aftalen – er der en kortere eller længere uopsigelsesperiode?
5. Hvordan er man stillet ved ophør af produktion eller salg af bedriften?

6. Hvilke krav stilles der til den leverede husdyrgødning, eksempelvis til tørstofindhold?
7. Hvad er kvaliteten af den afgassede biomasse jeg får retur? Der bør være en afgivelse af krav til N, P og andre relevante forhold.
8. Hvem sørger for, at der sker afhentning og levering af biomasse? Er det biogasanlægget, der har ansvaret?
9. Hvilke krav stilles der til afhentningsstedet, herunder til adgangsveje og adgang til tanke? Sørg for at aftale, hvilke kørselsveje, som skal benyttes ved afhentning af biomasse.
10. Hvordan sikres det, at transportørerne gør mest muligt for at undgå smittespredning? Der skal være krav om, at lastbiler rengøres, før der afhentes/leveres hos næste leverandør.
11. Hvilke procedurer har biogas-anlægget for afhentning hos besætninger under offentlig tilsyn - fx pga. Salmonella Dublin? Er det eksempelvis sidst på dagen eller sidst på ugen?
12. Kan biogasanlægget og/eller transportøren gøres ansvarlig, hvis der sker spredning eller overførsel af smitte på grund af deres forhold?
13. Hvordan er økonomien i aftalen? Modtages betaling for den leverede husdyrgødning, og er der udsigt til en bonus, hvis biogasanlægget går godt?
14. Hvad gælder i forhold til klimacertifikater og klimagevinster?

Tjek før du skriver under om du kan overholde og leve med det

Listen her er ikke fyldestgørende, og udviklingen på området går så stærkt, at der hele tiden dukker nye problemstillinger op, man bør forholde sig til i aftalen. Men det er vigtigt at holde sig for øje, at det er før aftalen underskrives, at man skal forholde sig til, om der er tale om aftalevilkår, man kan overholde og leve med, ikke mindst i forhold til en eventuel risiko for bedriften.

Har du brug for hjælp eller sparring på din biogasaftale, så ring til din nærmeste rådgiver.

AKTUELT KVÆG

Guldkorn fra Kalvens Dag 2023

Af SAGRO Kvæg Charlotte From Katholm

Take home messages

- Lav rutiner omkring råmælk
 - 10% af fødselsvægten
 - Hurtig tildeling (gerne senest 1 time efter fødsel)
 - Brix minimum 22
 - Både kvier og tyre skal have god råmælk!
- Overgangsmælk kan noget
- Før journal over råmælksrutinerne
- Høj mælkemængde de første 4 uger (20% af kropsvægt)
- Tildel kraftfoder, hø og vand fra dag 1
- Fravæn tidligst ved 8 uger, gerne senere. Kalven skal dog som minimum have fordoblet kropsvægt
- Fravæn altid over minimum 1 uge, gerne længere
- Opstaldning parvis eller i grupper forbedrer tilvækst og adfærd under fravænning
- Kalven skal gerne æde 1 kg kraftfoder ved fravænning
- Dialog mellem mælkeproducent og slagtekalveproducent er vigtig
- Rengør med sæbe og desinficér boks inden en ny kalv indsættes
- Små, stabile, alderssvarende hold
- Kalvekøkken og generel renlighed omkring kalve

Alle kalve har et formål!!!

Råmælken er alt afgørende for en god start på kalvens liv

Vi ved alle, at optagelsen af råmælk er afgørende for den nyfødte kalvs immunforsvar og at det er et af de vigtigste tiltag til forebyggelse af sygdomme. Jo hurtigere kalven får tildelt råmælk jo bedre, da optagelsen af råmælk er afgørende for tarmens udvikling og den efterfølgende udnyttelse af næringsstoffer. Jo før råmælken gives til kalven, jo bedre bliver optagelsen. Dog kan der være udfordringer i praksis der gør, at vi ikke får givet kalven råmælk af god kvalitet, hurtigt nok. SEGES har lavet undersøgelser der viser, at kun 23% af deltagende besætninger, havde kalve der var immuniseret tilstrækkeligt. Det giver rum til forbedringer! Og fokus er ikke kun på råmælk. Overgangsmælk vinder

også mere og mere indpas. Overgangsmælk indeholder lavere mængder antistoffer, men er god på flere andre parametre, og derfor kan det være en fordel at give de mindste kalve overgangsmælk fortyndet med 'almindelig' mælk i de første dage. En god start-immunisering danner grundlag for at få effekt af de vacciner, som vi giver kalvene. Og hvis vi også har vaccineret goldkøerne, er det ligeledes vigtigt, at kalvene får en god kvalitet råmælk, for at de får adgang til de antistoffer, koen har dannet mod vaccinen.

Flere praktiserer, at kalven selv skal drikke råmælk fra koen. Det kan fungere for nogle kalve, men undersøgelser viser, at der er en del kalve der ikke får pattet tilstrækkeligt, tidsnok. Udover tidsperspektivet er kvaliteten heller ikke lige god ved alle køerne og det er derfor en fordel at supplere med råmælk fra en råmælksbank.

Fodring af småkalve

Efter råmælkstildelingen er det at foretrække, at kalvene får så meget mælk som de kan drikke. Gerne op til 20% af kropsvægten pr kalv pr dag. Men mælk i sig selv er ikke nok. Flere forskellige undersøgelser viser, at kalve meget gerne æder kraftfoder og hø – selvom de har fri adgang til mælk. Tildel høj mælkemængde de første 4 uger og giv kraftfoder og hø fra dag 1. Efter mælkefodring skal der tilbydes lunkent vand. Vand skal der til, når kalven skal kunne æde nok hø og kraftfoder. Jo bedre kalven er i gang med at æde kraftfoder ved fravænning, jo nemmere vil det være for kalven at blive fravænnet mælk. Kalven skal som minimum have fordoblet dens fødselsvægt ved fravænning. En ko-TMR i sig selv er ikke nok til at sikre en tilstrækkelig tilvækst efter fravænning. Der skal fortsat tilbydes et kraftfoder-supplement. Kalven skal tidligst fravænnest ved 8 uger, men det vigtigste er, at kalven har fordoblet fødselsvægt og at den æder minimum 1% af kropsvægt i kraftfoder. Den må dog rigtig gerne æde 1 kg kraftfoder pr dag.

Det er ikke kun vores kviekalve der fortjener en god start. Alle kalve skal behandles ens og alle tjener et formål. Slagtekalveproducenter benchmarker deres leverandører op imod hinanden og det kan vise store individuelle forskelle. Sørg derfor for, at dine tyrekalve kommer godt fra start, så det ikke er dem der hænger i bremsen. Og indgå i en dialog, mælkeproducent og slagtekalveproducent imellem så I får forventningsafstemt hvordan kalvene skal være for at alle får succes.

Opstaldning af kalve

Udover fodring, så spiller opstaldning også en afgørende rolle for succes i kalvestalden. Sørg for, at der er en ny og ren boks klar til den nyfødte kalv og bland generelt ikke aldersgrupper. Små, stabile hold er at foretrække. Start ved de mindste dyr og arbejd opad. Skift støvler og brug forskellige (eller rengjorte) redskaber i forskellige afdelinger. Et kalvekøkken med orden og system kan være givet rigtig godt ud. I kommer langt med rene skåle/suttespande og en ren boks. Før I desinficerer skal boksen være ren. Der SKAL bruges sæbe og der må ALDRIG højtrykrenses i nærheden af dyr eller foder. Desinfektionsmidlet skal bruges efter forskriften. Temperatur, kontaktid og koncentration er vigtig.

Og skulle uheldet så være ude, så kan de fleste diarréer forebygges ved at lukke huller i management. Råmælk og hygiejne er her et af nøgleordene. Få undersøgt hvad det er netop jeres kalve dør med og læg en strategi ud fra det. Formålet skal være at forebygge – ikke behandle. Oftest er smertestillende medicin nok, mens overgangsmælk også kan spille en afgørende rolle.

Grovfoder analyser 2023 – til info

Af SAGRO Kvæg Ejvin Kortegaard

Analyseresultater af KONVENTIONEL grovfoder i 2023 hos

SAGRO Kvæg & Grovfoder

Nedestående er vist gennemsnitsresultaterne af de konventionelle grovfoderanalyser, der er udtaget af avlen 2023 og analyseret hos Eurofins.

Analyseresultater opdateret d. 30-11-23

NorFor	Græsensilage							Incl. frisk græs analyseret m.m. Gns. 2023
	1.slæt	2.slæt	3.slæt	4.slæt	5.slæt	6.slæt	9	
Antal analyser	321	207	239	218	116	116	9	1580
g tørstof	407	379	337	314	280	261	367	
g råaske	73	82	98	106	116	117	90	
g råprotein	141	157	168	185	194	197	165	
g opløseligt råprotein	644	595	563	557	547	525	588	
g sukker	118	60	32	24	23	31	57	
FK org. stof	80,2	75,7	74,1	74,7	75,2	77,5	76,2	
FK NDF	74,2	67,2	64,4	64,0	64,7	66,4	67,2	
g NDF	399	433	427	404	392	352	415	
g iNDF	117	155	170	180	184	179	159	
AAT v. 20 kg TS	81	76	73	73	73	76	76	
PBV v. 20 kg TS	10	32	47	62	70	69	39	
NEL v. 20 kg TS	6,48	6,13	6,03	6,07	6,09	6,28	6,19	
Kg ts pr. FEN	1,15	1,21	1,23	1,22	1,22	1,18	1,20	
Kg foder pr. FEN	2,82	3,19	3,66	3,89	4,37	4,52	3,27	

NorFor	Helsæd (korn)						
	Grønshavn	Grønbyg	Byg	Havre	Grønært	Bygært	Ærte
Antal analyser	1	18	55	7	3	21	15
g tørstof		300	329	366	333	349	342
g råaske		68	52	72	78	53	66
g råprotein		124	110	130	148	117	122
g opløseligt råprotein		703	603	539	732	643	579
g stivelse		31	177	90	35	170	130
FK org. stof		73,5	68,7	60,4	72,9	69,0	67,3
FK NDF		66,7	48,1	39,8	56,9	47,6	43,0
g NDF		490	410	463	395	397	386
g iNDF		180	301	360	271	305	343
AAT v. 20 kg TS		70	75	70	67	73	67
PBV v. 20 kg TS		7	-10	15	39	-2	17
NEL v. 20 kg TS		5,98	5,62	4,90	5,89	5,65	5,59
Kg ts pr. FEN		1,24	1,32	1,52	1,26	1,31	1,33
Kg foder pr. FEN		4,14	4,02	4,14	3,79	3,77	3,89

NorFor	Helsæd (majs)			Crimpet		Andet	
	Frisk anl.	Majs	Kolbe	Byg	Kernemajs	Lucerne-ans.	Frøgræsalm
Antal analyser	98	352	32	17	11	11	2
g tørstof	317	352	560	789	644	351	703
g råaske	29	27	19	22	30	82	43
g råprotein	67	68	76	119	85	159	44
g opløseligt råprotein	0	528	399	0	277	653	440
g sukker	69	11	10	0	10	63	74
g stivelse	274	298	545	568	670	0	0,0
FK org. stof	78	76	85	85	91	71	57,7
FK NDF	68	63	68	54	56	56	53
g NDF	423	402	229	172	103	417	657
g iNDF	221	226	174	158	138	293	258
AAT v. 20 kg TS	95,5	84,7	98,4	98,1	110,5	68,9	63
PBV v. 20 kg TS	-82,5	-64,6	-80,2	-26,7	-75,8	46,5	-67,00
NEL v. 20 kg TS	6,42	6,48	7,23	7,31	7,96	5,93	4,09
Kg ts pr. FEN	1,16	1,15	1,03	1,02	0,93	1,25	1,82
Kg foder pr. FEN	3,65	3,26	1,83	1,29	1,45	3,58	2,59

HUSK – Arla Bæredygtighedstillæg

HUSK bæredygtighedstillæg til Arla.

Der er deadline for indberetning 31. december.

Siden sidst er der kommet ændringer til vejledningen for indberetning og de kan findes her ([link](#)).

Hvis du har brug for hjælp, så ring til din nærmeste kvægrådgiver.

Foderpriser – december 2023

Af SAGRO Kvæg Bendt Bendtsen

Fodermiddel Pris Bemærkninger

Kraftfoder 20% protein 14 tons tip 247,50 kr.

Kraftfoder 27% protein, 14 tons tip 285,00 kr.

Kraftfoder 33% protein 14 tons tip 327,00 kr. 8% fedt

Rapskager, 36 tons tippet	272,00 kr.	Termin dec kr.
Rapsskrå, 36 tons tippet	265,00 kr.	Termin jan kr.
NON GM Sojaskrå tippet	487,00 kr.	Termin jan kr.
Byg, 12 tons tippet	169,00 kr.	
Hvede, 12 tons tippet	175,00 kr.	
Rug, 12 tons tippet	152,00 kr.	
Fint formalet majs, 36 tons	194,00 kr.	
Småkalvefoder	345 kr.	25 kg/sæk/pallepris
Kalveblanding 17% protein, 15 tons	240 kr.	
Lipitec Bovi LM fedt	975 kr.	278 FE/100 kg
Fodersalt	112 kr.	
Kautisk soda	1065 kr.	
Magnesium clorid	736 kr.	Forsuring i closeup
Foderurea 46%	712 kr.	Kræver HACCP
80/20 urea	513 kr.	uden HACCP
Type 1 Mineral basis mikro	321 kr.	
Type 3 Mineral basis kridt	246 kr.	
Mineral goldkøer	920 – 1500 kr.	100 g/ko

JULEHILSEN FRA SAGRO KVÆG

Glædelig jul fra alle os til alle jer

Vi ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår.

Telefontider i julen er fra kl. 8 - 12 den 27., 28. og 29. december.

TLF: 70 21 20 40

KONTAKT

Kvægrådgivere hos SAGRO

[Klik her](#)